

Σημείωμα του Επιμελητή Σύνταξης

Τι Απαντήσεις Αναζητάμε;

Γιώργος Τσίρης

«Μερικά ερωτήματα δεν έχουν απαντήσεις, αλλά υπάρχουν μερικές απαντήσεις τις οποίες ποτέ δεν αναζητάμε.»

Ήταν άνοιξη του 2008 όταν σε μια παρουσίασή του στο Λονδίνο, ο Clive Robbins είπε τα παραπάνω λόγια. Ο Clive – συνιδρυτής της *Δημιουργικής Μουσικοθεραπείας* μαζί με τον Paul Nordoff – αναφερόταν στην αξία της (λεπτομερούς και συστηματικής) παρατήρησης και καταγραφής ως μέσο κατανόησης σημαντικών όψεων της ανθρώπινης εμπειρίας στη μουσικοθεραπεία που συχνά παραβλέπουμε ή ‘ξεχνάμε’ να αναζητήσουμε. Τα λόγια του Clive θα έλεγε κανείς ότι αντανακλούν μια ευρύτερη φιλοσοφία και μεθοδολογική προσέγγιση. Αυτή η προσέγγιση – η οποία έχει περιγραφεί και ως *ευγενικός εμπειρισμός* (gentle empiricism) από τον Ansdell και την Pavnicevic (2010) – πιστεύω πως αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διαστάσεις του έργου του Clive.

Ο Clive πέθανε στις 7 Δεκεμβρίου 2011. Κι όμως τα παραπάνω λόγια του έχουν αποτυπωθεί μέσα μου και αποτελούν οδηγό της σκέψης και των πράξεών μου ως θεραπευτή, ερευνητή, και γενικότερα ως ανθρώπινου όντος. Παρόμοια, οι ιστορίες του Clive, ιδίως από τα ταξίδια του με τον Paul στην Ελλάδα κατά τις δεκαετίες του εξήντα και του εβδομήντα, έχουν παραμείνει μέσα μου ως ευχάριστες αναμνήσεις. Μεταξύ αυτών, θυμάμαι ιστορίες για τις καλοκαιρινές τους διακοπές στα Πευκάκια απέναντι από την πόλη του Βόλου, αλλά και ιστορίες για το ταξίδι τους σε χωριά της Ηπείρου. Σε εκείνο το ταξίδι άκουσαν για πρώτη φορά τον ήχο των κουδουνιών από τα πρόβατα και με την πρώτη ευκαιρία αγόρασαν τέτοια κουδούνια από το κοντινό ορεινό χωριό. Λίγους μήνες αργότερα άρχισαν να χρησιμοποιούν αυτά τα κουδούνια ως μουσικά όργανα σε συνεδρίες με άτομα με ειδικές ανάγκες σε χώρες της Ευρώπης και στις ΗΠΑ. Μερικά από αυτά τα κουδούνια

χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα στο κέντρο του Nordoff Robbins στο Λονδίνο!

Ιστορίες απλές σαν και αυτές, αλλά πάνω από όλα η γενναιοδωρία, η βαθιά του πίστη στη θεραπευτική δύναμη της μουσικής και το έργο του Clive αποτελούν τη ζωντανή κληρονομιά που δώρισε στην παγκόσμια μουσικοθεραπευτική κοινότητα. Σε αυτό το τεύχος, μουσικοθεραπευτές από διάφορες χώρες μοιράζονται αναμνήσεις και φωτογραφικό υλικό σε ένα ειδικό αφιέρωμα για τη ζωή και το έργο του ανά τον κόσμο.

Βέβαια, η προτροπή του Clive για αναθεώρηση των ερωτήσεων που αναζητάμε διατρέχει ως θέμα πολλαπλές όψεις της μουσικοθεραπείας, πόσο μάλλον την έρευνα. Η σημασία της αναζήτησης ‘κατάλληλων’ ερευνητικών ερωτημάτων γίνεται φανερή μέσα από τα άρθρα αυτού του τεύχους. Το άρθρο της Μαρίας-Χριστίνας Παπαδοπούλου παρουσιάζει μια μελέτη σχετικά με τη χρήση των θεραπευτικών ορίων από Έλληνες μουσικοθεραπευτές θέτοντας ερωτήματα σχετικά με το ρόλο πολιτισμικών και εκπαιδευτικών παραγόντων. Από την άλλη πλευρά, το άρθρο της Κατερίνας Κάργιου εστιάζει στη μελέτη της μουσικής ως μέσο αντιμετώπισης της αυτοτραυματικής συμπεριφοράς σε άτομα με αυτισμό και διερευνά την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων μουσικών τεχνικών και οργάνων. Συμμετέχοντες σε αυτήν την έρευνα ήταν μουσικοθεραπευτές από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα.

Η διεξαγωγή και δημοσίευση τέτοιων ερευνητικών μελετών είναι ιδιαίτερης αξίας, όχι μόνο για τη συνεχή εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης αλλά και για την ανάπτυξη ενός πνεύματος υγιούς αναζήτησης ερωτημάτων για τα οποία, ναι, μπορούμε να βρούμε ορισμένες απαντήσεις. Το τελευταίο αποκτά ακόμη μεγαλύτερη αξία σε εποχές όπως η σημερινή, όπου η δημιουργική αναζήτηση του παρόντος τείνει να παραγκωνιστεί από την ανασφάλεια και τη στείρα ανησυχία για το αύριο.

Με αυτές τις σκέψεις, αλλά πάνω από όλα με τα λόγια του Clive σας καλωσορίζω σε αυτό το τεύχος του *Approaches*!

Βιβλιογραφία

Ansdell, G., & Pavlicevic, M. (2010). Practicing "gentle empiricism" - The Nordoff Robbins research heritage. *Music Therapy Perspectives*, 28, 131-139.

Προτεινόμενη παραπομπή:

Τσίρης, Γ. (2012). Τι απαντήσεις αναζητάμε; *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*, 4(1), 3-4. Ανακτήθηκε από το <http://approaches.primarymusic.gr>